

Vojna mornarica ZDA manjša in modernejša

Vodniki vojnega brodograjskega podjetja so se sprijaznili z manjšo vojno mornarico, toda hočejo, da bo ta modernejša in tehnično čim boljše.

WASHINGTON, D.C. — Ameriški admirali se nočejo meriti z ruskimi v številu ladij, zato bo ameriško vojno brodograjsko podjetje v nekaj letih manjše od sovjetskega, hočejo pa biti tehnično daleč pred vsemi drugimi. Ameriška vojna mornarica mora biti čim modernejša in čim popolnejša v vseh pogledih.

Trenutno je v vojni mornarici 863 ladij in 770.000 mož. Njena oporišča so raztresena po vseh zemeljskih in oceanih. V prihodnjih 10 mesecih bo izločeno iz aktivne službe 100 ladij in 72.000 mož. Ni izključeno, da bo kasneje je zmanjšana še preko te meje. V prihodnjih 5 letih bo dobila mornarica, če bodo sedanji načrti izvedeni, 190 novih ali prenovljenih ladij. Nove ladje bodo večinoma na atomski pogon.

Namerno sedanjih 15 letalonošilk za napad jih bo v bodočnosti le 10 do 12, toda te bodo hitrejši in boljše opremljene ter bodo zato lahko operirale na večjih področjih in dalj časa. Dobile bodo tudi nova, boljše in hitrejša letala.

V aktivni službi bo 41 atomskih podmornic, oboroženih s pozejdov raketami in 60 atomskih podmornic za napadanje. Od tega jih je že sedaj v službi 42. Vojna mornarica misli poslati postopno v pokoj vseh 62 običajnih podmornic.

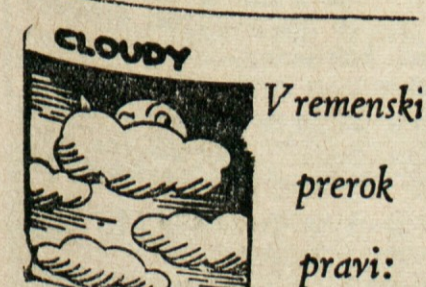
Oklopnice, od katerih je v aktivni službi trenutno le New Jersey, bodo vse v rezervi, v rezervi pojde tudi New Jersey.

Vojna mornarica bo v naslednjih letih nadomestila večino svojih lahkih križark in rušilcev z atomskimi, ki bodo oboroženi z raketami.

Sovjetska vojna mornarica raste naglo in bo v naslednjih letih prehitela v številu ameriško v vseh vrstah ladij, razen v letalonošilkah. Teh sovjetska vojna mornarica dejansko nima, če ne upoštevamo dveh malih letalonošilk, Moskva in Leningrad, ki pa služita v glavnem kot oporišči za helikopterje. Trenutno je v sovjetskem vojnem brodograjskem podjetju okoli 1200 ladij s 510.000 mornarji. V njenem sestavu je preko 375 podmornic, med njimi 65 atomskih. Sovjetsko vojno brodograjsko podjetje je v glavnem precej novo, saj je le 1% ladij starih preko 20 let.

Izraz 'novi federalizem' Nixonu ni všeč?

SAN CLEMENTE, Calif. — Izraz "novi federalizem", ki je prišel v rabo v zadnjih dneh kot geslo nove zvezne politike v odnosih do držav, predsedniku Nixonu po glasovih iz Bele hiše ni posebno všeč. Po njegovem velika večina ljudi ne razume prav njegove vsebine.



Delno oblačno in milo. Najvišja temperatura 84.

Novi grobovi

John Flaisman St. Sinoči je umrl v Richmond Heights bolnišnici John Flaisman St. s 6400 St. Clair Ave., star 86 let, rojen v fari Leskovec pri Sv. Križu, od koder je prišel pred 68 leti. Bil je ustanovni član Društva Slovencev št. 1 ADZ, Društva Naprej št. 5 SNPJ in W.O.W. Zapušča ženo Louiso, roj. Iljas, sinove Johna A., Josepha J. in Albina W., vnuke in pravnuke. Umrla v družini sta hčer Louise in sin Louis. Prihodnjo nedeljo, 7. septembra, bi bil poročen 65 let z ženo Louiso. Pogreb bo v soboto ob 9.30 iz Zakraskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob desetih, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder danes zvečer ob sedmih.

HARTFORD, Conn. — Včeraj je ves dan deževalo in tako preprečilo demonstrantom in razgrajčam organizacijo novih izgedov v črnem delu mesta, ki so prejšnje večere povzročili veliko opustošenje in škodo.

FT. LAUDERDALE, Fla. — Sinoči je bilo v črnem predelu mesta mirno. Preje je prišlo tam tri zapored do izgedov in nemirov. Policiji je morala priti na pomoč obnavljati red in mir narodna garda.

PANMUNJOM, Kor. — Včeraj so na seji komisije za nadziranje premirja ponudili zastopniki ZDA opravičilo za polet ameriškega neoboroženega helikopterja preko demilitarizirane cone nad Severno Korejo v upanju, da bodo dosegli tako izpustitev treh članov posadke sestreljenega helikopterja. Severni Korejci so zahtevali, da ZDA priznajo tudi "zločinski" namen poleta helikopterja.

KAIRO, Egipt. — Vesti iz Tripolisa trdijo, da je nova libijska vlada sporočila ZDA, naj ne vrše več večbanja na letalskem oporišču Wheelus. To je za te namene zelo prikladno, ker je tam skoraj vedno jasno nebo.

CLEVELAND, O. — Letošnja jesenska politična sezona ne bo rečna na poročilih o dogodkih vseh vrst, pomembnih in malo pomembnih. Morda bo poročil vsaj v začetku sezone celo malo preveč. Bomo prišli v nevarnost, da se bo naša javnost hitro utrudila in se skušala otresti vsakega stika s politikom. To bodo seveda najbolj čutili ti isti politiki, ki se bodo potegovali letos za lokalne mandate, na primer za mestne svete ali za županska mesta. Politična bodočnost marsikaterega kandidata bo pokopana po tej poti.

Kongresna poročila bodo skušala igrati prvo violino. Ne bo jih manjkalo, posebno ne senatnih. V senatu bodo že jutri začeli obravnavati v finančnem odboru sedanjo davčno reformo. Predstavniki dom je zadevo že opravil in predlaga zakon, ki je dolg 360 strani. Je pa v njem veliko predlogov, ki senatorjem niso po volji. Zato mislijo, da bo senat sestavil svoje besedilo. Moral bo hiteti, kajti do 31. oktobra mora senat izglasovati zakon, tako se glasi dogovor s predstavniškim domom. Da bo senatu primanjkovalo časa, se vidi že sedaj. Za za-

Preiskava smrti Mary Jo Kopechne odložena

EDGARTOWN, Mass. — Preiskava o smrti Mary Jo Kopechne 18. julija letos, ki bi se morala vršiti včeraj tu, je bila odložena, dokler ne bo imelo vrhovno sodišče možnosti odločiti o prizivu odvetnikov sen. E. M. Kennedyja. Ker se vrhovno sodišče ne bo vrnilo na zasedanje vsaj še en mesec, je torej preiskava odložena najmanj do tlej.

Jedro spora o preiskavi je v tem, da zahtevajo odvetniki sen. E. M. Kennedyja pravico izpraševanja prič, kot jo ima okrajni javni tožilec. Če oni te pravice nimajo, je zasliševanje enostransko in lahko njihovemu varovancu škoduje. V koliko naj to dejstvo vpliva na preiskavo, o tem bo odločilo državno vrhovno sodišče.

Med tem je okrajno sodišče v Pennsylvaniji sporočilo javnemu tožilcu v Boston, da naj dopolni in dodatno utemelji svojo zahtevo po izkopu in pregledu trupla utopljene Mary Jo Kopechne. Kot znano se njeni starši temu upirajo, ker ne vidijo, da bi to moglo njeno tragično smrt kako pojasniti. Sen. E. M. Kennedy je izjavil, da bo izkop in preiskavo trupla pozdravil, ker bo to končalo vsaj del ugibanj in sumničenj.

Helikopterji so veliko pomagali

WASHINGTON, D.C. — Da niso imele vojaške sile ZDA v Južnem Vietnamu na razpolago dovoljšnjega števila helikopterjev, bi bilo treba poslati tja vsaj še 125.000 vojakov, trdijo vojaški strokovnjaki v armadnem glavnem stanu, na katerega čelu je sedaj gen. Westmoreland, ki je bil več let poveljnik ameriških čet v Vietnamu.

S pomočjo helikopterjev je možno naglo prenesti močne oddelke iz kraja v kraj in priskočiti v pravem času na pomoč ogroženim krajem in vojaškim enotam.

Jesenska politična sezona bo bogata na poročilih

sliševanje interesentov, ki ga bo odbor začel že jutri, je odmerjeno malo časa, komaj 4 tedni, kajti po 3. oktobru bo odbor začel delo na svojem besedilu davčne reforme. Do 4 tednov je le na videz dolga; prigrasilo se je namreč že okoli 600 interesentov, ki bi vsi radi bili zaslišani. Le manjšini, ki ima zveze s senatorji, se bo posrečilo priti na vrsto. V njej bo največ zagovornikov stališč velikih davkoplačevalcev, ki ne bodo varčevali z denarjem, da tudi zunaj senata pridobijo javnost za svoje želje in zahteve. Odbor bo ves oktober posvetil sejam za zaprtimi vrati, pri urejanju besedila hoče namreč biti sam. Tam se bo pravzaprav odločala usoda reforme. Kakšna bo, bomo zvedeli šele koncem oktobra. Oba meseca bo na slabšem predstavniki dom, ki ne bo imel nobenega predmeta, ki bi bil "privlačen" za javnost. Druga poročila ne bodo preveč razveseljiva.

Vsi znaki kažejo, da hočejo levičarske študentske organizacije vpriporiti nov val demonstracij, izgedov in nemirov na naših univerzah. Baje so načrti zanje že pripravljene. Ali bodo nemiri na univerzah dosegli lanski obseg,

Iz slov. naselbin

LORAIN, O. — V soboto, 16. avgusta, se je v cerkvi sv. Cirila in Metoda poročila gđ. Veronika Mlakar, hčerka znane slovenske družine g. Mata Mlakarja z 2160 E. 30 St. v Lorainu, z g. Michaelom F. Schreiber-jem, sinom ge. K. Schreiber, 6902 Parma Park Blvd., Parma Hts., Ohio. Poročne obrede je opravil župnik rev. A. Rupar. Nevestina družica je bila njena sestra gđ. Mary Ann Mlakar, drug pa je bil ženinov bratranec David Walter. Sprejem gostov je bil na domu neveste. Mladi par je bil na poročnem potovanju v Kanadi, pa se je moral vrniti že domov. Ženin in nevesta sta namreč učitelj in učiteljica v clevelandskem šolskem sistemu. — Iskrene čestitke in vso srečo!

"Črne študije" so zapravljanje časa?

MIAMI BEACH, Fla. — A. F. Brimmer, član uprave Federal Reserve Systema je v govoru akademski "bratovščini" tu pretekli teden razlagal svoje poglede na "črne študije", poseben učni program, za katerega se zavzemajo črni študentje in nekateri njihovi beli tovariši ter celo nekaj profesorjev.

A. F. Brimmer trdi, da sicer lahko te študije store nekaj za porast črnega ponosa, toda to tistim, ki bodo te študije končali, ne bo pomagalo do primernih služb. Pamet veleva vsem črnim študentom, da se potrudijo za uspešen študij na vseh rednih področjih, če hočejo v življenju uspeti. Kdor si ni na visoki šoli osvojil potrebnega strokovnega znanja, ne bo mogel v življenju, kjer je borba za vsa boljša mesta ostra, nikamor.

A. F. Brimmer ima brez dvoma skušnjo in ve, kako težko je v moderni družbi uspeti. On je prvi črnc, ki je bil imenovan v upravo Federal Reserve Systema, odkar ta obstoja.

Ne bo tudi manjkalo poročil o unijskih gibanjih. Stavbena sezona je na primer sedaj proti koncu, toda nemir je zavladal med stavbenimi delavci, kar so posebno nazorno pokazali dogodki v sosednjem Pittsburghu. Tam je unijska stavbenih delavcev prišla v škrpice. Kot velika večina drugih unij je unijska samo na jeziku za rasno ravnopravnost pri sprejemanju delavcev, v resnici je pa "čisto bela". S tem črni brezposelni niso zadovoljni in so pritisnili na javno upravo, da ne bo podpirala s financiranjem tistih stavbenih del, kjer niso zaposleni tudi črni delavci. To financiranje je najobčutljivejša točka v današnjem stavbenem gibanju, ker tako primanjkuje dolgoročnega kapitala. Ne vemo, kako se bodo iz zagate izmazali voditelji stavbenih delavcev, čisto gotovo pa je, da se za ta problem brigajo vse unije. Iz tega lahko nastanejo hudi spori med podjetji in delavskimi unijami.

Seveda bomo imeli na grbi skrbi glede vietnamske vojne in mučila nas bo zmeraj bolj draginja. Poročila o vsem tem bodo prišla še povrh.

HO ČI MINH VČERAJ UMRL

Radio Hanoi je objavil danes, da je včeraj umrl 79 let stari predsednik Severnega Vietnama, vodnik vietnamskega nacionalizma in komunizma. Splošno ne pričakujejo zaradi njegove smrti vsaj začasno nobenih večjih sprememb v vojskovanju v Vietnamu in pri razgovorih v Parizu.

SAIGON, J. Viet. — Danes je radio Hanoi objavil, da je včeraj umrl Ho Či Minh, 79 let stari predsednik republike, ki je bolehal že več mesecev. Zadel naj bi ga srčna kap. Zdravniki so se prizadevali, da bi mu podaljšali življenje, pa jim to ni uspelo. Vodstvo Severnega Vietnama in vojskovanja v Juž. Vietnamu bodo sedaj tudi uradno prezeli tisti, ki so ga imeli brez dvoma že več mesecev v svojih rokah, le da so ga javno opravljali v imenu starega Ho Či Minha. Posebni odbor 25 članov je bil objavljen kot organizator pogreba. Na njegovem čelu je generalni sekretar Komunistične partije Le Duan, nato podpredsednik republike 81 let stari Ton Duc Thang, propeipinški Truong Chinh, predsednik vlade Pham Van Hung, Le Duc Tho (vodnik delegacije v Parizu), gen. Giap in drugi.

Hanoi je proglasil 7-dnevno žalovanje za umrlim predsednikom in narodnim vodnikom. Rdeče zastopstvo je odpovedalo sejo konference v Parizu, ker so vodniki delegacij odpotovali na pogreb Ho Či Minha v Hanoi. Vodnik vietnamskega dela delegacije rdečih je izjavil, da se bodo ti v spomin na pokojnika še bolj vneto in trdo borili za njegove cilje.

Na splošno izjavljajo poznavalci položaja v Hanoi v vseh znanih središčih sveta od Tokia do Londona in Washingtona, da vsaj začasno ni mogoče računati na nobeno večjo spremembo ne v vojskovanju v Vietnamu in ne pri razgovorih v Parizu. Kot po smrti Stalina v ZSSR pričakujejo, da bo tudi v Hanoi v prvem razdobju prevzelo odgovornost za republiko kolektivno vodstvo, v katerem bodo igrali glavno vlogo tajniki Komunistične partije Le Duan, predsednik vlade Pham Van Dong in nemara kot tretji gen. Vo Nguyen Giap, ki pa je v zadnjih letih baje izgubil dober del svojega nekdanjega ugleda in vpliva. Pomemben je član politbiroja KP Troung Chinh, vodnik kitaj-

skega krila, ki se zavzema za nadaljevanje vojskovanja v Južnem Vietnamu. Nekateri vidijo možnost, da postane on naslednik Ho Či Minha.

Komunistični, pa tudi svobodni svet se spominja pokojnega vodnika Vietnama s spoštovanjem in priznanjem njegovemu vstrajnemu delu. Ho Či Minh je že zelo zgodaj zašel v komunistične vrste, bil dolgo let v Franciji in na Kitajskem, pa vedno vstrajno deloval za osvoboditev svoje domovine. Četudi je bil član vodstva Komunistične partije Francije, je dvignil upor proti Franciji in začel ter uspešno končal "osvobodilni boj", ki je prinesel neodvisnost ne le Vietnamu, ampak vsej nekdanji Francoski Indokini. Njegov končni cilj je bil združiti pod vodstvom in oblastjo komunistične diktature v Hanoi vso nekdanjo Indokino z obema Vietnammoma, Laosom in Kambodžo. Smrt mu je to preprečila. Če bodo njegovi nasledniki njegovo delo z istimi cilji in vstrajnostjo nadaljevali, potem v Indokini še dolgo ne bo miru.

Zadnje vesti

JERUZALEM, Iz. — Le malo upanja je, da bi našli J. A. Pike-a, 56 let starega bivšega protestantskega škofa, živega. Pogrešajo ga od ponedeljka, ko sta bila z ženo z avtom v bližini Mrtvega morja. Avto je odpovedal in sta šla iskat pomoči. Ženo so dobili, dobili so tudi avto in potni list ter denarnico pogrešanega, njega samega pa še ne. Ker je kraj, kjer se je J. A. Pike izgubil, izrazito puščavski in je temperatura presegala zadnje dni 100° F., je malo upanja, da bi bil mož še živ.

WASHINGTON, D.C. — Poveljnik Marinskega zbora gen. L. F. Chapman Jr. je posebnim ukazom prepovedal vsako zapostavljanje na temelju rase, vere in narodnega izvora v Marinskem zboru. Črnim vojakom je dovolil posebno "afriško frizuro", v kolikor ne moti predpisov in reda v zboru.

SAN CLEMENTE, Calif. — Za danes je predsednik Nixon sklical sejo vsega kabineta v svojem letnem bivališču. Napovedujejo, da bo po njej objavil 75% zmanjšanje zveznih gradbenih del.

KAIRO, Egipt. — Tu zborujejo že več dni vodniki Egipta, Sirije, Jordanije in Iraka, danes se jim je pridružil še predsednik Sudana. Sklepajo o

Iz Clevelanda in okolice

Poroka — V soboto, 6. septembra, opoldne se bosta v cerkvi sv. Vida poročila gđ. Michele Perusek, hčerka ge. Christine Perusek s 1118 E. 64 St., in g. William J. Reynolds ml. iz Belpre, Ohio. Cestitamo in želimo vso srečo!

Skupno sv. obhajilo — V nedeljo, 7. septembra, ima Oltarno društvo sv. Vida pri sv. maši ob osmih skupno sv. obhajilo, popoldne ob pol dveh pa redno sejo.

Društvo sv. Rešnjega telesa pri Sv. Lovrencu ima v nedeljo med osmo sv. mašo skupno sv. obhajilo, ob dveh popoldne uro molitve, nato pa sejo v šoli sv. Lovrenca.

Pozdrav iz Nemčije — G. Ivan Prezelj pošilja svojim prijateljem pozdrave iz Frankfurtu na Maini, kamor je šel obiskat svojega nečaka. Od tam sta skupaj potovala na Dunaj in nato v Trst. V ZDA se vrne v drugi polovici meseca septembra.

Zadušnice — Jutri ob 7.30 zvečer bo v cerkvi sv. Frančiška sv. maša za pok. Vincenta Savnika ob 32. obletnici njegove smrti.

Jutri, v petek, ob 7.30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pok. Marka Zivodera za sedemdesetnico smrti.

Korotan obvešča — Mešani zbor bo začel z rednimi vajami 6. septembra. Člani in novi pevci so vabljeni k prvi vaji v soboto ob 7. zvečer v sobi 2 S. N. Doma na St. Clair Ave. — Kdor želi potovati 25. oktobra s Korotanci v Chicago in v Lemont, naj to čimprej sporoči kakemu članu zbora.

Raznašalca iščemo — Ameriška Domovina išče raznašalca lista za okolico Newton, Locherie, Pasnow, Rosecliff, Naumann in Tyronne Ave. Star mora biti vsaj 10 let. Kličite prosimo, za vsa pojasnila 431-0628.

Večjo podporo so zahtevali — Skupina pripadnikov Organizacije za javno podporo je včeraj demonstrirala pred poslopjem Okrajnega socialnega urada na 220 St. Clair Avenue in nato v njem posedla po tleh z izjavo, da ne odide, dokler ji ne bo okrajna uprava dala večje podpore za obleko za šolske otroke. Ta je bila določena za letošnji september na \$24, med tem ko je bila običajno le \$5 za otroka. Ko demonstrantje le niso marali oditi, jih je policija 92 prišla in odpeljala. Vsi so bili nato pod osebnimi bondi izpuščeni.

enotnem vojaškem nastopu proti Izraelu.

WASHINGTON, D.C. — W. Reed bolnica je dognala, da je imel Dirkson rakasti tumor v pljuči, pa upajo, da se ta še ni razširil in da senator ne bo imel nobenih novih težav. Zdravljenje se bo predvidoma zavleklo na 6 tednov.

TEL AVIV, Iz. — Izraelska letala so danes ponovno napadla gverilske postojanke vzhodno od reke Jordana. Včeraj so napadla gverilska oporišča na vznožju Hermona v Libanonu v odgovor na raketni napad od tam na izraelska naselja ob meji.



6117 St. Clair Avenue — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Za Združene države:
\$18.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
- Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

- United States:
\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
- Canada and Foreign Countries:
\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
- Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 169 Thurs., Sept. 4, 1969

Pred 30 leti se je začelo

Pretekli ponedeljek je minilo 30 let, odkar je Hitler pognal svoje armade preko poljske meje in začel drugo svetovno vojno z izjavo, da Nemčija ne more nič izgubiti, pač pa vse dobiti. Za vojno se je odločil šele potem, ko mu je uspelo doseči dogovor s Sovjetsko zvezo, da je imel proste roke za nastop proti Angliji in Franciji, ki sta bili s pogodbo vezani priskočiti napadeni Poljski na pomoč.

Stalin se je pomiril in zvezal s Hitlerjem v upanju, da bo ta pognal svoje armade proti zahodu in tako Rusiji dal možnost organizacije obrambe. London in Pariz sta zastonj pregovarjala Stalina za skupni nastop proti načistični Nemčiji. Z njima se je še vedno razgovarjal, ko je že na tistem dosegel sporazum s Hitlerjem.

London in Pariz sta mirno gledala zasedbo Avstrije, sta pristala na delitev Češkoslovaške in bi verjetno ne šla v vojno tudi zaradi Poljske, če bi vedela, da se bo tam Hitler ustavil ali pa vsaj pustil nju na miru. V Londonu so spoznali, da ni izbire in napovedali Nemčiji vojno, v Parizu so omahovali in storili isto šele dva dni kasneje.

Vojna proti Poljski je bila naglo končana, posebno še, ker so skočile Poljakom v hrbet Stalinove divizije in zasedle po dogovoru s Hitlerjem vso vzhodno Poljsko. Strašno je bilo razočaranje Poljakov, strašna njihova onemogla jeza na Ruse. Hitler je ponudil Veliki Britaniji in Franciji mir, če sprejmeta delitev Poljske in ureditev Evrope po željah in načrtih "osi Rim-Berlin". Zahodni sili sta ponudbo odklonili v prepričanju, da bo Maginotova linija vzdržala in da Nemci ne bodo ponovno ustvarili preko Holandije in Belgije, kot so to storili v prvi svetovni vojni.

Hitler je spomladi zasedel najprej Dansko in Norveško, da bi od te strani zavaroval svoj desni bok, nato pa navalil s svojimi letalskimi silami in oklopnimi divizijami na zahodno fronto in jo naglo zlomil. Kar se ni posrečilo Nemcem v prvi svetovni vojni, to so dosegli v drugi. Prebili so zahodno fronto, zasedli Pariz in bi skoraj zajeli vso britansko armado. S skrajnim naporom se je rešila preko Kanala, pa pustila na oni strani vse težko orožje in večino pehotnega.

Ce bi bili Nemci takrat takoj udarili preko Kanala, je vprašanje, kako bi se Angleži ubranili kljub vsej njihovi trdni odločnosti in zagrizeni volji do odpora. Churchill je že mislil na možnost padca Velike Britanije v nemške roke in bil odločen vojno nadaljevati z britanskimi prekomorskih posesti.

Hvala Bogu mu tega ni bilo treba. Hitler je napad na Veliko Britanijo odložil do jeseni, dotlej je bil upal "omehčati" z letalskimi napadi. Dan za dnom so nemški bombniki in lovci letali preko Kanala in napadali britanska mesta in vojaške naprave. Britanci niso klonili, "bitko za Britanijo" je Hitler izgubil. Poskus izkrcanja je propadel, še preden se je mogel prav razviti. Kritičen trenutek za Veliko Britanijo je minil.

V svoji samozavesti se je Hitler odločil "uničiti najprej" Sovjetsko zvezo, pa nato končno obračunati s "hudoobno" Britanijo. Pripravljali so pohod proti Sovjetski zvezi, pa strl preje še Jugoslavijo, ko je ta na prizadevanje Velike Britanije in Združenih držav "našla dušo" in se dejansko postavila na stran zahodnih sil, četudi je uradno izjavljala, da priznava po Cvetkovičevi vladi podpisano pogodbo z "Osjo Rim-Berlin".

V Jugoslaviji so bili z nastopom ustašev in pobijanja med Srbi in Hrvati ustvarjeni pogoji za začetek komunistične "osvobodilne vojne" in revolucije. Churchill je v ohih dneh iskal zaveznike kjerkoli: za kakršnokoli ceno, pred seboj je videl samo en cilj: zmago nad nacistično Nemčijo.

Hitlerjeve divizije so junija 1941 udarile v Sovjetsko zvezo, rebile na več krajih rusko obrambo in zajele na milijone Rusov. Do decembra so prodrle pred vrata Moskve in so bile okoli Leningrada, ki so ga imele obkoljenega več kot eno leto. Ogromen prostor in huda zima sta pomagala ruskim armadam, ki so odločno branile Moskvo in Leningrad, da so zavrele nemški napad in na moskovskem sektorju potisnile Hitlerjeve divizije nazaj.

Spomladi 1942 so Nemci usmerili svoj sunek preko južne Rusije proti Kavkazu. Obsežen prostor jih je začel zmagovati, ko je prišla zopet zima. Močan sunek s severa je prebil nemški bok in ujel Paulusovo 6. armado pri Stalingradu. Nemški divizije, ki so prodrle v podnožje Kavkaza ob Črnem morju, so se morale naglo umikati. Ruski valjari so začeli postopno potiskati Nemce nazaj. Ko so Italijani to videli, so klenili in se septembra 1943 predali. Mussolini je zastonj skušal ohraniti "zvestobo" Hitlerju. Italija je prenehala igrati vlogo kot vojujoče se sile.

Med tem je Japonska z napadom na Pearl Harbor po-

gnala decembra 1941 v vojno ZDA. V prvem razdobju je imela vrsto uspehov. Zasedla je Filipine, Indokino, rinila v Burmo in zagospodarila v Indoneziji. Japonci so grozili že sami Avstraliji, predno so ZDA zgradile dovolj močne pomorske sile, da so japonsko prodiranje ustavile. Japonci se niso čutili dovolj močne, da bi se borili še proti Sovjetski zvezi. To so pustili v miru in je ta imela tako možnost vreči večji del svojih sil proti Nemcem.

Usoda nacistične Nemčije je bila zapečatenata, ko so se zahodni zavezniki junija 1944 izkrcali v Franciji in začeli prodirati v notranjost. V enem letu je bil nemški vojaški odpor strtl. Po skoraj 6 letih je bila vojna končana. Od tedaj je minilo že več kot 24 let, toda vprašanja, ki jih je druga svetovna vojna postavila, še danes mučijo svet. V Evropi je vprašanje združitve Nemčije, ki preprečuje pomiritev, četudi je tej močna ovira že sama delitev Evrope v svobodno, zahodno od črte Trst-Stettin, in v komunistično, vzhodno od nje. V Aziji predstavlja del težav razdeljena Koreja, drugi večji pa razdeljeni Vietnam in vsa ostala Indokina!

BESEDA IZ NARODA

V nedeljo vsi na piknik Slovenske pristave!

CLEVELAND, O. — Jesen je v deželi, šola se je začela, a ob nedeljah si še vsak človek zaželi svežega zraka. A kje ga dobiš več kot ravno na Slovenski pristavi? Prihodno nedeljo, 7. septembra, bo na pristavi velik dan. Pristava, kakor ste že slišali, prireja piknik v korist slovenskega duhovniškega zavoda Slovenik v Rimu. Ves čisti dobiček bo šel za Slovenik. Pripravljen sem, da bo ta dan ves slovenski Cleveland na Pristavi. Bo pa ta dan tudi poslovilni dan od našega priljubljenega prelata msgr. Louisa Baznika, saj se to nedeljo poslavlja kot župnik od največje slovenske fare v Ameriki. sv. Vida v Clevelandu.

Z žalostjo smo slišali, ne samo njegovi farani, da je bil na lastno željo prestavljen na manjšo faro v Thompson, Ohio. V nedeljo ob enih popoldne bo imel msgr. Baznik sv. mašo pri Spominski kapelici na Orlovem vrhu. Vsi se še dobro spominjamo krasne proslave pred leti, ko je msgr. Baznik blagoslovil Marijino kapelico in koliko ljudstva je bilo takrat tam. Pokažimo msgr. Bazniku, da smo cenili njegovo delo pri Sv. Vidu in napolnimo Orlov vrh, kot še nikoli poprej. Prelat Baznik je tudi zastopnik slovenskih škofov za nabiranje darov za Slovenik v Severni Ameriki. Najbolj ga bomo razveselili, če bomo to nedeljo zbrali par tisočakov za Slovenik.

Za okrepčila in zabavo bo v obili meri preskrbljeno, saj bomo imeli kar tri orkestre: Vandrovce, Sonet in Vesele Slovence. Vsi so nam obljubili, da bodo igrali zastonj. Naše dobre gospodine prosimo, da bi spekle kaj pečiva. Msgr. Bazniku obljubimo, da ga ne bomo pozabili, saj bo tako rekoč sosed Slovenske pristave, ker je Thompson, O., oddaljen le par milj od Pristave in bomo poleti, kadar bomo taborili na Pristavi, prišli k maši v njegovo cerkev.

V članku prejšnji teden sem omenil, da bi bilo lepo, če bi vsak Slovenec dal vsaj en dolar za vsako leto, kar jih je preživel tu v svobodni Ameriki, za Slovenik. Prijetno sem bil presenečen zadnji nedeljo, ko mi je eden naših članov dal kar 50 dolarjev, čeprav je tukaj šele 20 let in je že preje daroval lepo vsoto za Slovenik. Posnemajmo vredn vzgled. Upam, da bo še več takih prihodno nedeljo. Pristavsko Marijo Pomagaj prosimo, da nam nakloni lepega vremena v nedeljo, da bo trud upravnega odbora Slovenske pristave poplačen z uspehom.

Na svidenje v nedeljo. Čim več nas bo, tem lepše bo!

Frank Urankar

Ob srebrni maši g. Janeza Mervarja

WILLOWICK, O. — Pred kratkim smo brali v Ameriški Domovini, da je č. g. Janez Mer-

var obhajal svojo srebrno mašo v daljnem, nam malo poznanem Ekvadorju.

Podal se je tja pred leti na vabilo in prošnjo še drugih slovenskih duhovnikov, ki delujejo tam, ker polje je veliko in neobdelano, delavcev pa malo. Morda ni vsem bralcem Ameriške Domovine niti znano, da so se ob času preselitve iz begunskih taborišč podalo tudi precej Slovencev v Ekvador v upanju, da si tam ustvarijo novo, znosno življenje. Seveda so tam našli zemljo, ki jim nudi kos kruha, a njihovo življenje se niti od daleč ne da primerjati z našim ali onim v Argentini. Počasi se zopet tudi odzveljujejo, ako imajo srečo, da jim prijatelji v drugih bogatejših deželah, pripomorejo do tega.

Na svoji fari g. Mervar ni našel drugega kot malo, ubožno cerkvico in revno hišico za svoje stanovanje, zraven pa množico, lačno predvsem duhovnega kruha. Prvi dve leti po svojem prihodu tja je pripravil za prvo sv. obhajilo nič manj kot 900 otrok. Veliko in težavno delo, ker eni niso bili zadosti poučeni, drugi pa niso imeli kaj obleči. S pomočjo prijateljev iz Kalifornije je mogel slednjim preskrbeti dostojne obleke za to slovesno priložnost. Videl je, da mora kaj storiti, da pritegne ljudi, posebno še mladino, k cerkvi in jih teji ohrani, zato je imel v načrtu, da poleg cerkve napravi nekaj center, dvorano, ali vsaj večji pokrit prostor, kjer bi se zbirali tako odrasli kakor mladina, da dobe priliko za pouk, izobraževanje in zabavo. Da bi mogel kaj takega napraviti iz lastnih sredstev, na to niti od daleč ni mogel misliti. — njegova božična kolekta je znašala \$3.50, velikončna pa \$2.50. To še za najnujnejše cerkvene potrebe ne zadostuje. Obrnil se je zopet na razne prijatelje in znance širom Amerike, tudi na clevelandskanske, in so se mnogi res velikušno odzvali ter mu omogočili, da je postavil in pod streho spravil tak "center", ki bo služil za šolo in za vse druge farne potrebe. Tako so bile letos med počitnicami že redovnice, ki so učile dekleta šivanja in gospodinjstva. Ta "center" so za enkrat le gole stene, manjka še vodovoda in prav vsa potrebna oprema, kar bo seveda stalo še ogromne vsote denarja. Električni je sicer napeljana, a dobe električno luč samo par ur ponoči, vsled česar je uporaba dvanerane precej omejena. Silno rad bi prišel do lastnega električnega generatorja, ki pa je zelo drag in se ta njegova želja ne bo mogla uresničiti, ako ne dobi zopet pomoči od drugih.

Dragi slovenski rojaki, posebno še Žužemberčani, sorojaki tega požrtvovalnega duhovnika, ali mu ne bi hoteli pomoči, na pomoč? Naš sorojak ni mogel imeti svoje nove maše v domači cerkvi in biti deležen veselja, ki ga vsa domača fara deli z novomašnikom. Odkar je postal duhovnik Gospodov, je njegov delež, razen kratkega časa, ko je

kaplanoval v Rovtah — tujina. Hodi za klicem Gospodovim: "pusti vse in hodi za menoj". Tako je v tujem svetu, ob navzočnosti 3 vernikov, obhajal svojo srebrno mašo. Kaj ga ne bi mogli mi Slovenci širom Amerike razveseliti za njegov srebrni mašinski jubilej s posebnim darom, — ne za njega osebo, ker je preveč požrtvovalen, da bi mislil nase. — ampak, da bi zbrali sredstva in mu poklonili generator, ki si ga tako želi in ki bi mu v veliki meri pomagal, da bi mogel več storiti za svoje revne farane? Pomisli malo na to ti, ki to čitaš, morda bi mogel odriniti v ta namen malo ali večjo vsoto, in vsi skupaj bi z združenimi močmi spravili skupaj, kolikor je potrebno za nabavo generatorja. Da bo veliko stal, vemo, koliko pa, bomo še poizvedeli pri firmah, ki jih izdelujejo. Vsekakor več stotakov, morda tudi tisočakov, po zmogljivosti.

Decembra bo blagoslov "Centra" in g. Mervar si želi "botrov" za opremo tega doma. Kdor bi daroval \$100 ali več, bo boter in vpisan v posebno farno listino kot tak.

Darove za generator ali kot botrinski dar za opremo lahko pošljete na č. g. Julija Slapšaka pri Sv. Vidu, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103 ali pa na podpisano žužemberško rojakinjo, kateri g. Mervar večkrat piše o svojem delu in svojih potrebah.

Dvakrat da, kdor hitro da, — prosim lepo, odzovite se tej moji prošnji.

Mrs. Mary Pekol
264 Woodmere Dr.
Willowick, Ohio 44095

Mrs. Agnes Leskovec
31016 Ronald Dr.
Willowick, Ohio 44094

Josephine Pavli
15707 Holmes Ave.
Cleveland, Ohio 44110

Janez Majersič — junak vere

PATERSON, N.J. — V Svobodni Sloveniji berem, da je 13. avg. v Argentini umrl Janez Majersič, nekdanji tržiški župan, beguncem dobro znan iz ličenskega in špitalskega taborišča. Njegovo vsestransko delavnost bodo opisali drugi, jaz sem ga poznal predvsem kot moža globoke vere.

Malokaterega Slovence so komunisti tako kruto udarili, kot so pokojnega Majersiča. Ko so prišli na oblast in se je on umaknil čez Karavanke, so mu izpridili mlajšjo hčer, da je postala komunistična aktivistka.

Njegov sin Janez je študiral pri salezijancih in se pripravljaval na duhovniški stan, pa je vstopil med domobrance in bil v novomeški skupini radiotelegrafist. Kot tak je v Novem mestu vzpostavil radijsko zvezo z Mihajlovičem in zavezniki, zaradi katere so Nemci zaprli polkovnika Dežmana, okrajnega glavarja Dr. Skubica in domobr. oficirja Bajca in Zagorška. Se zdaj mi je uganka, kako da niso tudi Majersiča odpeljali v Dachau.

Ne spominjam se več, ali se je po zlomu prebil na Oroško in bil potem vrnjen iz Vetrinja, ali ne, pa je doli ostal, vem le, da so ga komunisti imeli par mesecev zaprtega, nakar so ga kot mladoletnika izpustili! Vrnili se je na svoj dom v Trziču, doma ga je pa na pragu čakala lastna sestra in ga ustrelila. Čisto hladnokrvno je potem šla v kuhinjo, položila samokres na mizo in mami rekla: "Tisto svinjo, Janeza, sem ustrelila." Joj, v kakšne zverine zna komunizem spreminiti poštene ljudi!

Ko sem jaz v Lienzu že vedel vso to žalostno resnico, je pokojni Majersič zvedel le prvi del, da je sin Janez izpuščen iz ječe. Ves vesel mi je pravil, da

upa, da bo v par dneh prišel čez k nam. Tako se je veselil snidenja s sinom, da nisem imel poguma mu resnico povedati in veselo pričakovanje uničiti. Čez par dni je zopet prišel v barako, kjer smo razmnoževali taboriščni časopis, in me vprašal: "Vi boste vedeli: Ali je res, kar govorijo po taborišču, da je Janez mrtev in da ga je ustrelila lastna sestra?" Z neizmerno žalostjo v srcu sem mu vest potrdil. Mirno mi je odgovoril: "Ni mi hudo za Janezom, on je pri Bogu, za hčer me skrbi, težek odgovor bo morala dajati. Molite zanj, prosim."

Čez par dni mi je prinesel na vpogled več strani dolgo pismo za hčer, v katero je izlil vse svoje ljubeče in trpeče srce, roče jo, naj zapusti pot, ki jo je ubrala.

Nič tarnanja, pritoževanja, samo skrb za zveličanje duše. Junak v veri!

Rev. dr. Fr. Blatnik, SDB.

M. Tekavec:

Odlomek zgodovine fare sv. Kristine

EUCLID, O. — Naše življenje je stisnjeno v ozko špranjo, ki loči preteklost od prihodnosti. Kar je za nami, je zgodovina in se več ne da predgugati. Le duh, ki v preteklosti išče vzroke, sodi, kaj bi se takrat lahko preokrenili, da bi se izognili hudemu in podprli dobro. Kot je vsako človeško delo pomanjkljivo, nosi znak nepopolnosti, tako tudi ta spis; je samo bežen pogled, da se ohrani vsaj nekaj, kar se je v fari sv. Kristine izvršilo. Kajti pisana poročila so zelo omejena, pionirji, ki so orali ledino, so večinoma že odšli tja, od koder ni vrnitve. Še živim pa spomini bledijo. Tako naj tudi s tega vidika čitatelj sprejme, sodi to skromno podobo preteklosti, ki sem pri najboljši volji hotel, da se vsaj nekaj ohrani, kar je bilo delo slovenskih priseljencev v verskem udejstvanju v tem okolju.

Koliko je bilo prvih naseljenecv v Euclidu, ki so takratni Slovenci temu delu rekli "Nottingham", je vprašanje, ki ne bo rešeno. Ravno pred 60 leti — leta 1909 — pa so pozidali na Recher Ave., kjer sedaj stoji Narodni dom, cerkvico Marije Pomagaj. Težko je dobiti podatke o tem. V Rev. J. M. Trunkovi knjigi *Amerika in Amerikanci* (izdala l. 1912 Družba sv. Mohorja v Celovcu) ni nobenih podatkov. Če je kaj o tem v J. Zavertnikovi *Ameriški Slovenci*, ne vem, ker knjige nimam pri rokah. Najbolj popolno je J. Jerič v reviji *Novi svet* pod glavljem "Slovenski Pijonir" objavljval zgodovino naših naselbin — pa tudi on o tem nič ne poroča. Poizvedoval sem pri starih naseljencih tu. Nekdo mi je povedal, da bom dobil podatke pri Johnu Boldinu na 846 E. 210 St. Šel sem do njega in v informacijo to, kar mi je on povedal, tu zapisem:

Prvotnih Slovencev v tem okrožju ni bilo veliko, bili so raztreseni, vendar bilo jih je toliko, da so l. 1909 (na že omenjenem prostoru) pozidali cerkev Marije Pomagaj. Stalnega duhovnika niso imeli (morala je biti bolj tako zvana podružnica). Za nedeljsko službo božjo so šli z "bogy vajnom" po duhovnika v Villa Angela — bil je neki italijanski duhovnik, že zelo v letih, ki je večkrat prišel sem. Moralo je biti tam več starih, upokojenih duhovnikov. Od časa do časa so šli v Collinwood in pripeljali slovenskega duhovnika, da jim je opravil sv. mašo. Najprvo je to bil rev. Andrej Smrekar (znani slovenski pesnik), pozneje pa rev. Pavel Hribar, nečak prvega slovenskega duhovnika v Ohio in pozneje župnika pri fari Marije Vnebovzete msgr. Vitusa Hribarja. Za pečovodjo je bil — zdaj že pokojni — John

Vidgoj, ki je imel fotografski atelje na 152. cesti.

Služaj je nanesel, da je bil prvi pokopan iz cerkve Marije Pomagaj oče Mr. Boldina, ki mu je kot zvest prijatelj v slovo zapel organist Zorman, oče poeta Ivana Zormana, pečovodje pri hrvatski cerkvi sv. Pavla na 40. cesti. To je bilo l. 1910. John Boldin je bil "altar boy".

Do razpusta l. 1914 je stavba služila za bogoslužne namene. Kakšni so bili vzroki, da je bila ukinjena, ne vem. Le to mi je že omenjeni povedal, da ljudje so bili takrat revni. Vendar so odplačevali dolg. Deputacija štirih cerkvenih mož (povedal mi je samo njih priimeke: Orehek, Koprivec, Kraker in Andolšek) je šla v škofijo k tedanjemu škofu Farleyju, ki pa jih ni sprejel. S tem je bilo konec slovenske cerkve, ki je bilo pozneje spremenjena v dvorano. Ko sem leta 1924 sem prišel, sem videl, da je bila za cerkev namenjena.

Omeniti moram dododek, ki je pretresel slovensko javnost. Iz Collinwooda je hodil še v to dvorano poučevati krščanski nauk rev. Pavel Hribar. Takrat je pripravljaval otroke za sv. birmo. Pripeljal se je z avtom s svojo sestro Ano, ki mu je pomagala pri poučevanju. Ko sta se vračala domov — 18. okt. 1917 — sta na križišču Bliss Rd. zadel v prihajajoči New York Central vlak, ki ju je pobil do smrti in strašno razmesaril.

Kako so se nadalje Slovenci v tem okolju od l. 1914 do 1925 versko udejstvovali, ni poročil. V "Slovenskem Pijonirju" (Novi Svet, 14. aprila 1941, str. 115, 116) je natisnjeno:

Na vzhodnem mestu Clevelandu v Euclidu je rastla nova naselbina kaj hitro. Med njimi je bilo več katoliških družin, ki so začele čutiti potrebo po ustanovitvi župnije, da ne bo treba hoditi k službi božji daleč v druge kraje mesta. Podjetje Edwards Land Co. je na prizadevanje Daniela Grapiča ponudilo clevelandski škofiji 12 parcel (lotov), da bi se v tem kraju začela župnija, za bolj in bolj množeče se katoličane. To je bilo v začetku l. 1925.

Škofijska oblast se je začela za ta kraj bolj zanimati. Poslala je v aprilu 1925 rev. Antona Bombača, tedaj župnika v Barbertonu, Ohio, v ta kraj, da naj pregleda in poizve ter poda poročilo škofiji, kake razmere so v tem okraju. Father Bombač se je podal na delo ter je več tednov obiskoval razne stranke in proučeval kaj in kako bi najbolje bilo za ta okraj, da bi dobil potrebno versko oskrbo. Skrbno sestavljeno poročilo je bilo podano škofiji in se še sedaj nahaja v škofijskih arhivih.

Kakor kažejo uradni zapisniki, je bila župnija sv. Kristine ustanovljena 17. novembra 1925. Na ta dan je škofijski kancler — pozneje pomožni škof clevelandski škofije in prvi škof novoustanovljene škofije v mestu Youngstownu, Ohio — rev. James A. McFadden, pripeljal duhovnika rev. Josepha Czirbusza in ga predstavljal občinstvu, kot prvega župnika tega okraja. Zgodilo se je to v prostorih A. Logarja, kjer se je zbralo precej ljudi za ta sestanek. Škof Joseph Shrembs je novo ustanovljeni župniji dal za patrono sv. Kristine, katere sv. ostanke je ravno v istem letu prejel iz Rima. Po starem izročilu je bila hči mestnega sodnika na Toskanem, ki je bil pogan. Občudovala je potrpežljivost preganjanih kristjanov, dala se je poučiti v veri in krstiti. Razjarjeni oče je dal devico grozovito mučiti. Čudovito obvarovana smrti je bila slednjič usmrčena s puščicami. Nie telesni ostanke so sedaj v katedrali, na levi strani pod menzo, nji posvečenega oltarja. Nje god se obhaja 24. julija.

Zapisnik ne kaže nobenega imena izmed onih, ki so se ude-

(Dalje na 3. strani)

ALLOJZIJ REMEC:

VELIKI PUNT

Ko so dragoni videli, da z golo sabljo nič ne opravijo, so se umaknili in glavar je zapovedal mušketirjem napad. Puške so se dvignile in začelo je potekati, a tudi kmetje so začeli streljati v vojakke.

Večina so krogle frčale nad glavami kmečke vojske. Gošta vrsta se je razklenila; vsakdo se je skušal skriti za kamen ali za zid pred skrivčenkami.

A tedaj se je zgodilo nekaj nepričakovanega.

Stari Gradnik, ki je stal z Lovrencem Kraguljem ob vohu na pokopališču, je naenkrat vzkliknil: "Jezus, Marija!" in se zgrudil na tla.

Kragulj je planil k njemu in vpraševal z drhtečim glasom: "Kaj je, kaj je, Gradnik?"

"Do smrti so me zadeli!" je odgovoril Gradnik in pokazal z roko na prsi, kjer ga je zadela krogla.

"Pozdravi — Ivana — Lucijo — in vse..." je šepetal še z umirajočim glasom. "Zbogom... zbogom!"

Ko so kmetje videli, da je padel poveljnik, jih je prevzel velik strah; začeli so se umakati in bežati po cesti proti Sveti gori. Spoznali so, da je boj s cepcem in koso proti puškam brezuspešen.

V gneči in zmešnjavi je nekaj fantov prijelo smrtno ranjenega Gradnika in odhitelo za drugimi po svetogorski cesti. Za njimi je stopal ihteč kakor otrok Lovrenc Kragulj.

Nekoliko pogumnejših kmetov se je poskrilo za pokopališčem in za grmovjem z nabiti mušketai in streljali so v vojakke, ki bi hoteli za bežečimi uporniki.

Dva predrznejša dragona sta pogrnala konja za bežečo kmečko vojsko, a počilo je nekajkrat in pod enim se je zgrudil konj, drugi pa je sam omahnil na tla. Tovarisi so jima pohiteli pomagati, a nikdo si ni upal še nadalje zasledovati upornike.

Več sreče so imeli mušketirji. Ti so ta čas vdrli na obzidano pokopališče, zastražili vrata in začeli loviti upornike, ki so v obupu pometali od sebe kose in cepce ter se brez ugovora vdali premoči. Le nekaj jih je mislilo na beg in se jim je posrečilo priti čez zid pokopališča in odbežati za uporniki po svetogorski cesti.

Vseh petindvajset upornikov pa, zajetih na pokopališču, so mušketirji povezali in pripeljali pred glavarja, ki je ostal s tolminkim grofom, deželnim sodnikom in z drugimi plemiči na cesti pred pokopališčem.

"Ali naj kanale pri priči potestrelimo?" je poročnik mušketirjev vprašal glavarja.

"Nikakor ne, gospod Arardi!" je odgovoril ta z nasmehom.

"Najprej jih moramo postaviti pred sodišče, potem šele jih bomo z vso strogostjo kaznovali. Peljite jih v Gorico na grad, kjer naj jih zaprejo v temnice, dokler se ne zberejo sodniki, ki jih bodo sodili."

"Kakor ukažete, gospod grof!" je odgovoril častnik. "Ali naj se s četo vrnem v mesto?"

"Hm..." Pustite dva dragona v Solkanu, da prideta povedat, če bi se še kdo kje zganil. Mislim pa, da si nihče več ne bo upal, kajti pokazali smo, da ne poznamo šale."

"Res, gospod grof, s tem nastopom smo kmečkim pesem menda za vedno pregnali vselje puntati se!" je dejal tolminski grof smeje se.

Kmalu potem so odkorakali vojaki v mesto z ujetimi uporniki v sredi. Za njimi so jezdili plemiči.

Ta čas je stari Gradnik umiral.

Ko so ga fantje položili precej daleč od bojišča na travo kraj ceste, mu razpeli obleko in skušali ustaviti kri, se je še malo zavedel. "Ali ti je bolje?" ga je vprašal Kragulj in se sklonil k njemu.

"Bolje?... Za oni svet..." je spregovoril stari grof. "Rad — umrjem — za — staro — pravdo... Bojujte se — dalje — zanje... Zbogom... vsi!... Kje — je — Ivan?..."

"Ni ga še nazaj!" je odgovoril Kragulj, a stari Gradnik ga ni več slišal. Tisti hip je bruhnil kri, oči so osteklenele, še nekaj vzdihov in ni ga bilo več...

Kragulj je zaihtel, nekdo izmed kmetov je pristopil, obrisal mrtvecu kri, mu zaprl oči in prekril roke na prsih.

Begunci so se počasi zbirali okrog mrtvega načelnika. Molče so stali odkriti in s solznimi očmi ob prvi žrtvi, ki je padla za staro pravdo.

Niso mislili več na nevarnost, niso več čutili ran, ki jih je bil ta in oni dobil v boju — strmeli so predse, mislili na smrt in na konec in malodušno jim je bilo srce. — Cemu nadaljevati boj z gosposko, ki ga ne bo mogoče zmagovalno končati; čemu si želiti prostosti in pravice, ki je na svetu ni in ne bo? Cemu vzdihovati po stari pravdi in verovati v vrnitev kralja Matjaža, o kateri prerokujejo berači in popotniki? Ni je več, stare pravde, umrla je in tisti, ki so jo umorili, so si sezidali gradove iz njene bogastva ter si z mečem in bičem podjarmili kmeta. Tudi kralja Matjaža nemara ni; nikoli ne dočaka kmet dneva njegove

ODLOMEK ZGODOVINE FARE SV. KRISTINE

(Nadaljevanje s 2. strani)

ležili tega ustanovnega večera v Logarjevih prostorih.

Kolikor sem mogel izvedeti od še živečih, so na tem sestanku bili (še živeči): Mr. Anton Logar, Mr. in Mrs. Joseph Roberts, Mr. Anton Slapko, Mr. John Bradač, Mrs. Stušek, Mrs. Geržinčič, Mr. George Kaljope (sedaj že več let bolan v Fontani, Calif.). Od umrlih pa: Mr. in Mrs. Andrew Zdešar. — Nji, Teziji, ki je umrla 6. dec. 1946, v spomin zapišem, da je storila prenekatro stopinjo in delo za faro sv. Kristine. — Mrs. John Bradač, Mr. Stušek, Mr. Lavrič, Mr. in Mrs. Čopič.

Brez dvoma jih je bilo več, a ugotoviti nisem mogel, kateri drugi, ki niso tu imenovani, so bili takrat v Logarjevem prostoru na ustanovni seji.

Cerkveni odbor pod vodstvom imenovanega župnika, ki je po narodnosti bil Madžar in se je, kolikor je bilo mogoče, priučil slovenščine, da je vsaj za silo govoril naš jezik, — je najel začasno prostor v A. Logarjevem poslopju, kjer so se od začetka opravljale službe božje.

Prva farna maša je bila v nedeljo, 22. novembra 1925. Farni zapiski kažejo, da je bil v novi fari prvi krst 26. jan. 1926. Krščeni sta bili dvojčiči družine Anton Božeglav. Prva sta bila poročena v novi fari Herman Kinkopf in Ana Palase 16. jan. 1926. Prvi umrli faran pa je bil Frank Hudovernik. V nedeljo, 30. maja 1926, pa je prejele prvo sv. obhajilo 45 otrok. Kakor povedo zapiski in razni podatki, je škofijska oblast sama določila in izbrala načrt, da se najprej zgradi prostore za šolo, del tega pa naj bi se začasno rabil za službo božjo. Lotili so se dela po tem načrtu 1. 1926. Meseca avgusta so blagoslovili ogelni kamen in so ob tej priliki imeli prvo peistro in lepo slovesnost.

Prvi župnik rev. Joseph Czibusz je župnikoval nekaj nad dve leti. Nasledil ga je v juniju 1928 hrvaški duhovnik rev. Vencislav Vukančič. Za časa njegovega župnikovanja omenjam, da je za Veliko noč 1928 priredil Slovincem sv. misijon, ki ga je vodil znani rev. Odilo Hajnšek.

Med tem je vladala v Gani vojaško-policijska koalicija, ki se je opirala le na vojake in policiste. To je ubilo njen ugled v deželi, od česar so seveda imeli korist tudi pristaši bivše diktature. To in slabo gospodarsko stanje je diktaturo prisililo, da je razpisala parlamentarne volitve.

Volitve so bile svobodne, seveda na afriški način. Udeležilo

se jih je 5 pomembnejših in še nekaj lokalnih strank. Mandatov je bilo 140. Zmagala je napredna stranka, ki jo vodi novi civilni ministrski predsednik Busia. Dobila je 85 mandatov; na drugem mestu je zvezna stranka, ki jo vodi Komla Ghe-denah, ki je bil nekdanji poddik-taturo Nkrumah finančni minist-ster. To bi pomenilo, da je stran-ka še zmeraj povezana z Nkrumahom. Dobila je le 27 poslan-cev. Vse druge stranke imajo le po par mandatov.

Politična moč je torej v stran-ki predsednika Busie, ki je do-sti močna, da lahko sama vlada v parlamentu. Ima pa eno hibo: Marsikje je prišla do mandatov samo s sklepanjem kompromi-sov s plemenskimi poglavarji. V njej ni torej prave politične dis-cipline. Ali se bo Busia znal vkljub temu uveljaviti, se bo še-le videlo. Busia je naravno da-jal domačim in tujim časnika-rem optimistične izjave, kot so napisane v vsakem obredniku za nove politične vlade. To ni važno, važno pa je, da obstoja še zmeraj 'predsedniška komisija', ki sedijo v njej trije žaupniki oboroženih sil, pa noben civilist. V Gani imajo torej parlamen-tarno demokracijo pod vojaškim skrbstvom. Za nas je oblika ne-koliko smešna, za Afriko je pa morda kar dobra.

CLINTON, Maine. — Ko je svoj čas federacija objavila, da bo prepeljala večje količine plina klor po železnici, je ta novica razburila vso deželo. Pomirjenje je nastopilo šele, ko je federaci-ja obljubila, da bo prevoz orga-niziran tako, da ne bo nobene nevarnosti, da bi plin uhajal iz sodov, odnosno balonov.

Federalna uprava je držala svojo besedo, toda nesreča se je zgodila v vsakem obredniku za Clinton, Maine, se je nam-reč iztiril del dolgega tovornega vlaka, ki je štel 155 voz. Dva vagona sta bila pri tem poškodo-vana, plin pa je najbrže začel u-hajati iz nekaterih sodov. Straže so to takoj opazile in napravile vse korake, da zavrejo uhajanje plina. Preiskave trdijo, da ni no-bene nevarnosti, da bi plin do-segel naseljene kraje. V vlaku, ki je štel 155 vagonov, je bilo 31 voz naloženih s sodi s plinom.

Ruski general Jepišov še ne zaupa tovarišem v ČSR

MOSKVA, Rus. — General Jepišov je mogočen tovariš v sovjetski birokraciji. Je žaupnik partije in ruski narodni obrambi, obenem po tudi žaupnik marša-lov in admiralov v sovjetski partiji. Kot nadzornik partijske vzgoje v satelitskih armadah je bil zadnje čase na Češkoslovaškem in si tam ogledal, kako so češki in slovaški oficirji vzgoje-

ni.

Med tem je vladala v Gani vojaško-policijska koalicija, ki se je opirala le na vojake in policiste. To je ubilo njen ugled v deželi, od česar so seveda imeli korist tudi pristaši bivše diktature. To in slabo gospodarsko stanje je diktaturo prisililo, da je razpisala parlamentarne volitve.

Volitve so bile svobodne, seveda na afriški način. Udeležilo

se jih je 5 pomembnejših in še nekaj lokalnih strank. Mandatov je bilo 140. Zmagala je napredna stranka, ki jo vodi novi civilni ministrski predsednik Busia. Dobila je 85 mandatov; na drugem mestu je zvezna stranka, ki jo vodi Komla Ghe-denah, ki je bil nekdanji poddik-taturo Nkrumah finančni minist-ster. To bi pomenilo, da je stran-ka še zmeraj povezana z Nkrumahom. Dobila je le 27 poslan-cev. Vse druge stranke imajo le po par mandatov.

Politična moč je torej v stran-ki predsednika Busie, ki je do-sti močna, da lahko sama vlada v parlamentu. Ima pa eno hibo: Marsikje je prišla do mandatov samo s sklepanjem kompromi-sov s plemenskimi poglavarji. V njej ni torej prave politične dis-cipline. Ali se bo Busia znal vkljub temu uveljaviti, se bo še-le videlo. Busia je naravno da-jal domačim in tujim časnika-rem optimistične izjave, kot so napisane v vsakem obredniku za nove politične vlade. To ni važno, važno pa je, da obstoja še zmeraj 'predsedniška komisija', ki sedijo v njej trije žaupniki oboroženih sil, pa noben civilist. V Gani imajo torej parlamen-tarno demokracijo pod vojaškim skrbstvom. Za nas je oblika ne-koliko smešna, za Afriko je pa morda kar dobra.

CLINTON, Maine. — Ko je svoj čas federacija objavila, da bo prepeljala večje količine plina klor po železnici, je ta novica razburila vso deželo. Pomirjenje je nastopilo šele, ko je federaci-ja obljubila, da bo prevoz orga-niziran tako, da ne bo nobene nevarnosti, da bi plin uhajal iz sodov, odnosno balonov.

Federalna uprava je držala svojo besedo, toda nesreča se je zgodila v vsakem obredniku za Clinton, Maine, se je nam-reč iztiril del dolgega tovornega vlaka, ki je štel 155 voz. Dva vagona sta bila pri tem poškodo-vana, plin pa je najbrže začel u-hajati iz nekaterih sodov. Straže so to takoj opazile in napravile vse korake, da zavrejo uhajanje plina. Preiskave trdijo, da ni no-bene nevarnosti, da bi plin do-segel naseljene kraje. V vlaku, ki je štel 155 vagonov, je bilo 31 voz naloženih s sodi s plinom.

Ruski general Jepišov še ne zaupa tovarišem v ČSR

MOSKVA, Rus. — General Jepišov je mogočen tovariš v sovjetski birokraciji. Je žaupnik partije in ruski narodni obrambi, obenem po tudi žaupnik marša-lov in admiralov v sovjetski partiji. Kot nadzornik partijske vzgoje v satelitskih armadah je bil zadnje čase na Češkoslovaškem in si tam ogledal, kako so češki in slovaški oficirji vzgoje-

ni.

Med tem je vladala v Gani vojaško-policijska koalicija, ki se je opirala le na vojake in policiste. To je ubilo njen ugled v deželi, od česar so seveda imeli korist tudi pristaši bivše diktature. To in slabo gospodarsko stanje je diktaturo prisililo, da je razpisala parlamentarne volitve.

Volitve so bile svobodne, seveda na afriški način. Udeležilo

se jih je 5 pomembnejših in še nekaj lokalnih strank. Mandatov je bilo 140. Zmagala je napredna stranka, ki jo vodi novi civilni ministrski predsednik Busia. Dobila je 85 mandatov; na drugem mestu je zvezna stranka, ki jo vodi Komla Ghe-denah, ki je bil nekdanji poddik-taturo Nkrumah finančni minist-ster. To bi pomenilo, da je stran-ka še zmeraj povezana z Nkrumahom. Dobila je le 27 poslan-cev. Vse druge stranke imajo le po par mandatov.

Politična moč je torej v stran-ki predsednika Busie, ki je do-sti močna, da lahko sama vlada v parlamentu. Ima pa eno hibo: Marsikje je prišla do mandatov samo s sklepanjem kompromi-sov s plemenskimi poglavarji. V njej ni torej prave politične dis-cipline. Ali se bo Busia znal vkljub temu uveljaviti, se bo še-le videlo. Busia je naravno da-jal domačim in tujim časnika-rem optimistične izjave, kot so napisane v vsakem obredniku za nove politične vlade. To ni važno, važno pa je, da obstoja še zmeraj 'predsedniška komisija', ki sedijo v njej trije žaupniki oboroženih sil, pa noben civilist. V Gani imajo torej parlamen-tarno demokracijo pod vojaškim skrbstvom. Za nas je oblika ne-koliko smešna, za Afriko je pa morda kar dobra.

CLINTON, Maine. — Ko je svoj čas federacija objavila, da bo prepeljala večje količine plina klor po železnici, je ta novica razburila vso deželo. Pomirjenje je nastopilo šele, ko je federaci-ja obljubila, da bo prevoz orga-niziran tako, da ne bo nobene nevarnosti, da bi plin uhajal iz sodov, odnosno balonov.

Federalna uprava je držala svojo besedo, toda nesreča se je zgodila v vsakem obredniku za Clinton, Maine, se je nam-reč iztiril del dolgega tovornega vlaka, ki je štel 155 voz. Dva vagona sta bila pri tem poškodo-vana, plin pa je najbrže začel u-hajati iz nekaterih sodov. Straže so to takoj opazile in napravile vse korake, da zavrejo uhajanje plina. Preiskave trdijo, da ni no-bene nevarnosti, da bi plin do-segel naseljene kraje. V vlaku, ki je štel 155 vagonov, je bilo 31 voz naloženih s sodi s plinom.

Ruski general Jepišov še ne zaupa tovarišem v ČSR

MOSKVA, Rus. — General Jepišov je mogočen tovariš v sovjetski birokraciji. Je žaupnik partije in ruski narodni obrambi, obenem po tudi žaupnik marša-lov in admiralov v sovjetski partiji. Kot nadzornik partijske vzgoje v satelitskih armadah je bil zadnje čase na Češkoslovaškem in si tam ogledal, kako so češki in slovaški oficirji vzgoje-

ni.

O.F.M. Prvo šolsko leto se je začelo 5. septembra 1928, ki ima zabeleženih 105 otrok. V Koledarju Ave Maria 1930 je na str. 210 slika, ki kaže učence(ke) pred poslopjem z dvema sestrama, ki sta jih poučevali. Učiteljici sta bili sestri sv. Franciška iz Lemonta, Ill. Že za prvi Božič 1. 1928 so na odru (v dvorani pod šolo in cerkvijo) otroci imeli nastop, ki so po slovensko peli in predstavljali male igre.

V postnem času 1929 je bila prvič 40-urna pobožnost v tej fari. Za praznik Sv. Rešnjega Telesa so v tem letu imeli po starokrajsem običaju procesijo z Najsvetejšim zunaj okrog cerkve. V omenjenem Koledarju je na str. 218 slika, ki predstavlja prenos kipa sv. Kristine iz hiše dobrotnice Mrs. Antonije Bradač v slovensko cerkev v Euclidu, Ohio. V dopisu omenja: Slavnosten in pomenljiv je bil v mesecu juliju praznik sv. Kristine (godovni dan je 25. julija). Ta dan je dobila cerkva krasen kip svoje patronke. Blagoslovil ga je rev. Oman, slavnostno pridigo pa je imel rev. Slaje.

Leta 1930 je bilo postavljeno novo župnišče, ki je zidano in jako lepo.

(Pripomba: Kot sem že omenil, sem povzel podatke iz Novega Sveta, deloma iz Koledarjev Ave Maria 1929 in 1930, nekoliko iz pripovedovanj spominov starih naseljenčev.)

(Dalje sledi)

Ganska demokracija pod vojaško oskrbo

Nad civilno vlado in izvoljenim parlamentom čuva iz vajakov sestavljeni "predsedniški svet".

AKRA, Gana. — Ganska republika v zahodni Afriki še dolgo ne bi bila tako znana po vsem svetu, ako ne bi bil v njej znani levičar Nkrumah dolga leta za diktatorja. Mož je sicer izredno slab in potraten upravitelj, toda izredno sposoben demagog, ki je v tem pogledu postal skoraj naslednik znanega kongoškega demagoga Lumumbe. Ker je Nkrumah gospodaril preveč potratno in delal dolgo-ve brez misli, kako jih bo plačeval, so ga vojaški in policijski poveljniki spodili 1. 1966 z vlade. Naselil se je v sosednji Gvineji, kjer čaka in upa na vrnitev v Gano.

Med tem je vladala v Gani vojaško-policijska koalicija, ki se je opirala le na vojake in policiste. To je ubilo njen ugled v deželi, od česar so seveda imeli korist tudi pristaši bivše diktature. To in slabo gospodarsko stanje je diktaturo prisililo, da je razpisala parlamentarne volitve.

Volitve so bile svobodne, seveda na afriški način. Udeležilo

se jih je 5 pomembnejših in še nekaj lokalnih strank. Mandatov je bilo 140. Zmagala je napredna stranka, ki jo vodi novi civilni ministrski predsednik Busia. Dobila je 85 mandatov; na drugem mestu je zvezna stranka, ki jo vodi Komla Ghe-denah, ki je bil nekdanji poddik-taturo Nkrumah finančni minist-ster. To bi pomenilo, da je stran-ka še zmeraj povezana z Nkrumahom. Dobila je le 27 poslan-cev. Vse druge stranke imajo le po par mandatov.

Politična moč je torej v stran-ki predsednika Busie, ki je do-sti močna, da lahko sama vlada v parlamentu. Ima pa eno hibo: Marsikje je prišla do mandatov samo s sklepanjem kompromi-sov s plemenskimi poglavarji. V njej ni torej prave politične dis-cipline. Ali se bo Busia znal vkljub temu uveljaviti, se bo še-le videlo. Busia je naravno da-jal domačim in tujim časnika-rem optimistične izjave, kot so napisane v vsakem obredniku za nove politične vlade. To ni važno, važno pa je, da obstoja še zmeraj 'predsedniška komisija', ki sedijo v njej trije žaupniki oboroženih sil, pa noben civilist. V Gani imajo torej parlamen-tarno demokracijo pod vojaškim skrbstvom. Za nas je oblika ne-koliko smešna, za Afriko je pa morda kar dobra.

CLINTON, Maine. — Ko je svoj čas federacija objavila, da bo prepeljala večje količine plina klor po železnici, je ta novica razburila vso deželo. Pomirjenje je nastopilo šele, ko je federaci-ja obljubila, da bo prevoz orga-niziran tako, da ne bo nobene nevarnosti, da bi plin uhajal iz sodov, odnosno balonov.

Federalna uprava je držala svojo besedo, toda nesreča se je zgodila v vsakem obredniku za Clinton, Maine, se je nam-reč iztiril del dolgega tovornega vlaka, ki je štel 155 voz. Dva vagona sta bila pri tem poškodo-vana, plin pa je najbrže začel u-hajati iz nekaterih sodov. Straže so to takoj opazile in napravile vse korake, da zavrejo uhajanje plina. Preiskave trdijo, da ni no-bene nevarnosti, da bi plin do-segel naseljene kraje. V vlaku, ki je štel 155 vagonov, je bilo 31 voz naloženih s sodi s plinom.

Ruski general Jepišov še ne zaupa tovarišem v ČSR

MOSKVA, Rus. — General Jepišov je mogočen tovariš v sovjetski birokraciji. Je žaupnik partije in ruski narodni obrambi, obenem po tudi žaupnik marša-lov in admiralov v sovjetski partiji. Kot nadzornik partijske vzgoje v satelitskih armadah je bil zadnje čase na Češkoslovaškem in si tam ogledal, kako so češki in slovaški oficirji vzgoje-

ni.

Med tem je vladala v Gani vojaško-policijska koalicija, ki se je opirala le na vojake in policiste. To je ubilo njen ugled v deželi, od česar so seveda imeli korist tudi pristaši bivše diktature. To in slabo gospodarsko stanje je diktaturo prisililo, da je razpisala parlamentarne volitve.

Volitve so bile svobodne, seveda na afriški način. Udeležilo

se jih je 5 pomembnejših in še nekaj lokalnih strank. Mandatov je bilo 140. Zmagala je napredna stranka, ki jo vodi novi civilni ministrski predsednik Busia. Dobila je 85 mandatov; na drugem mestu je zvezna stranka, ki jo vodi Komla Ghe-denah, ki je bil nekdanji poddik-taturo Nkrumah finančni minist-ster. To bi pomenilo, da je stran-ka še zmeraj povezana z Nkrumahom. Dobila je le 27 poslan-cev. Vse druge stranke imajo le po par mandatov.

Politična moč je torej v stran-ki predsednika Busie, ki je do-sti močna, da lahko sama vlada v parlamentu. Ima pa eno hibo: Marsikje je prišla do mandatov samo s sklepanjem kompromi-sov s plemenskimi poglavarji. V njej ni torej prave politične dis-cipline. Ali se bo Busia znal vkljub temu uveljaviti, se bo še-le videlo. Busia je naravno da-jal domačim in tujim časnika-rem optimistične izjave, kot so napisane v vsakem obredniku za nove politične vlade. To ni važno, važno pa je, da obstoja še zmeraj 'predsedniška komisija', ki sedijo v njej trije žaupniki oboroženih sil, pa noben civilist. V Gani imajo torej parlamen-tarno demokracijo pod vojaškim skrbstvom. Za nas je oblika ne-koliko smešna, za Afriko je pa morda kar dobra.

CLINTON, Maine. — Ko je svoj čas federacija objavila, da bo prepeljala večje količine plina klor po železnici, je ta novica razburila vso deželo. Pomirjenje je nastopilo šele, ko je federaci-ja obljubila, da bo prevoz orga-niziran tako, da ne bo nobene nevarnosti, da bi plin uhajal iz sodov, odnosno balonov.

Federalna uprava je držala svojo besedo, toda nesreča se je zgodila v vsakem obredniku za Clinton, Maine, se je nam-reč iztiril del dolgega tovornega vlaka, ki je štel 155 voz. Dva vagona sta bila pri tem poškodo-vana, plin pa je najbrže začel u-hajati iz nekaterih sodov. Straže so to takoj opazile in napravile vse korake, da zavrejo uhajanje plina. Preiskave trdijo, da ni no-bene nevarnosti, da bi plin do-segel naseljene kraje. V vlaku, ki je štel 155 vagonov, je bilo 31 voz naloženih s sodi s plinom.

Ruski general Jepišov še ne zaupa tovarišem v ČSR

MOSKVA, Rus. — General Jepišov je mogočen tovariš v sovjetski birokraciji. Je žaupnik partije in ruski narodni obrambi, obenem po tudi žaupnik marša-lov in admiralov v sovjetski partiji. Kot nadzornik partijske vzgoje v satelitskih armadah je bil zadnje čase na Češkoslovaškem in si tam ogledal, kako so češki in slovaški oficirji vzgoje-

ni.

Med tem je vladala v Gani vojaško-policijska koalicija, ki se je opirala le na vojake in policiste. To je ubilo njen ugled v deželi, od česar so seveda imeli korist tudi pristaši bivše diktature. To in slabo gospodarsko stanje je diktaturo prisililo, da je razpisala parlamentarne volitve.

Volitve so bile svobodne, seveda na afriški način. Udeležilo

se jih je 5 pomembnejših in še nekaj lokalnih strank. Mandatov je bilo 140. Zmagala je napredna stranka, ki jo vodi novi civilni ministrski predsednik Busia. Dobila je 85 mandatov; na drugem mestu je zvezna stranka, ki jo vodi Komla Ghe-denah, ki je bil nekdanji poddik-taturo Nkrumah finančni minist-ster. To bi pomenilo, da je stran-ka še zmeraj povezana z Nkrumahom. Dobila je le 27 poslan-cev. Vse druge stranke imajo le po par mandatov.

Politična moč je torej v stran-ki predsednika Busie, ki je do-sti močna, da lahko sama vlada v parlamentu. Ima pa eno hibo: Marsikje je prišla do mandatov samo s sklepanjem kompromi-sov s plemenskimi poglavarji. V njej ni torej prave politične dis-cipline. Ali se bo Busia znal vkljub temu uveljaviti, se bo še-le videlo. Busia je naravno da-jal domačim in tujim časnika-rem optimistične izjave, kot so napisane v vsakem obredniku za nove politične vlade. To ni važno, važno pa je, da obstoja še zmeraj 'predsedniška komisija', ki sedijo v njej trije žaupniki oboroženih sil, pa noben civilist. V Gani imajo torej parlamen-tarno demokracijo pod vojaškim skrbstvom. Za nas je oblika ne-koliko smešna, za Afriko je pa morda kar dobra.

CLINTON, Maine. — Ko je svoj čas federacija objavila, da bo prepeljala večje količine plina klor po železnici, je ta novica razburila vso deželo. Pomirjenje je nastopilo šele, ko je federaci-ja obljubila, da bo prevoz orga-niziran tako, da ne bo nobene nevarnosti, da bi plin uhajal iz sodov, odnosno balonov.

Federalna uprava je držala svojo besedo, toda nesreča se je zgodila v vsakem obredniku za Clinton, Maine, se je nam-reč iztiril del dolgega tovornega vlaka, ki je štel 155 voz. Dva vagona sta bila pri tem poškodo-vana, plin pa je najbrže začel u-hajati iz nekaterih sodov. Straže so to takoj opazile in napravile vse korake, da zavrejo uhajanje plina. Preiskave trdijo, da ni no-bene nevarnosti, da bi plin do-segel naseljene kraje. V vlaku, ki je štel 155 vagonov, je bilo 31 voz naloženih s sodi s plinom.

Ruski general Jepišov še ne zaupa tovarišem v ČSR

MOSKVA, Rus. — General Jepišov je mogočen tovariš v sovjetski birokraciji. Je žaupnik partije in ruski narodni obrambi, obenem po tudi žaupnik marša-lov in admiralov v sovjetski partiji. Kot nadzornik partijske vzgoje v satelitskih armadah je bil zadnje čase na Češkoslovaškem in si tam ogledal, kako so češki in slovaški oficirji vzgoje-

Hitro je dognal, da njihova vdanost partiji ni ravno vzorna in vzgledna. Jim še veliko manjka, da bi postali dobri tovariši. Zato je močno pohvalil le tovariša dr. G. Husaka, kar naj bi pomenilo, da se mora tudi Husak potruditi, da bo bolje vzgajal svoje domače tovariše v vojaških suknjah. Ni dvoma, da so v Pragi in drugje pazljivo brali, kaj je napisal tovariš Jepišov.

F. S. FINZGAR:

POD SVOBODNIM SONCEM

Teodora je še enkrat premislila vsako besedico, ki jo je ujelela v pogovoru. Pretehtala jih je počasi, z vso skrbnostjo, stavek za stavkom, dokler ni okamenela pred tistim trenutkom, ko se je nagnil Iztok k Ireni, jo tesno objel in poljubil.

Stisnila je drobno pest in odločno sunila proti stropu, kjer so razposajeni amoretii pleli kite iz cvetja in zelenja.

"Ne boš je več poljubljal, barbar! Tvoj ogenj ni za meniha, tvoja strast razgreje mene, despojno, ali pa požge tebe v prah."

Izgovorila je glasno, v kipeči razvnetosti; nato se je dvignila v postelji in oprla na komolec in zopet kakor trudna utonila v blazine. Na licu se ji je pojavilo ko strah pred lastno besedo. Domislila se je svojega veličanstva, spomnila se je prestola in škrlate ter — njega, ki jo je v blazni ljubezni poiskal med zavrženimi, raztrgal staro zakonsko pravo in s carsko roko in vsemogočnostjo zapisal nov zakon, da je mogla z ulice na prestol. Spomnila se je njega, ki jo danes ljubi še z istim ognjem, ki poklada milijone k njenim nogam, ki bi ji izročil glave najboljših mož, če bi jih zahtevala. In ta bedi vse noči, njegovo lice sahne, lasje mu sivijo v neizmernih skrbih, ona pa vodi bakanal in njena sla jo tira v naročje barbaru. Za trenutek se je zgrozila, prišla bujne lase in si zakrila z njimi obraz.

Ko bi bila nosila v duši evangelij, kakor je nosila nimbo na glavi, bi se bila dvignila in šla v delavnico do Upravde ter mu z iskrenim poljubom osladila ure dela in izbrisala črne slike v svoji duši. Toda njen evangelist je bil Epikur (malik uživanja).

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

SECRETARIES

Expansion of our operation has created three secretarial openings. Good typing is a "MUST." Short-hand preferred, but not essential. Ability to work on your own a prerequisite. All of these positions offer excellent working conditions with variety and challenge.

VOLKSWAGEN NORTH CENTRAL DISTRIBUTOR, INC.

3737 Lake-Cook Rd. At Tollway
Deerfield, Ill. Tel.: 272-5500
An Equal Opportunity Employer (169)

COOK'S HELPER

EXPERIENCED

Also MAIDS

To live in or go.

Excellent working conditions.

SCOTTISH HOME

28th & Des Plaines
North Riverside

HI 7-5092 (169)

In v njegovem spremstvu je prišla bleda ženska zavist, ki jo je podžigala z ognjem, vžganim v dušo in kri njenemu rodu: Kar ne uživam jaz in morda nikoli ne uživam, naj tudi Irena ne okusi!

Odločno je udarila s slonokoščenim kladivcem na zlato ploščo, visečo ob postelji. Zaveše so se razgrnile in šest krasnih suženj je stopilo krog postelje.

"V kopel!" je velela, se hitro dvignila in sedla v nosilnico.

Ko so jo v zlati posodi objeli dehteči valčki mlačne vode, se je naslonila z na pol zastrtimi očmi na rob banje in se predala trenutku. Nemo so ji česale spletične valovite lase in jih mazilile. Živce sta ji omamljala vonj in gorkota, vzbujala se ji je sla, pred njo so se snovale prelestne slike divjih noči, ki jih je prebila med mišičavimi roko- borci in vozniki v hipodromu.

Strah je minil. Upravdo je pozabila in njene misli so se zaplele ob Iztoku ter tkale skrivne niti, da ga omreži, iztrga Ireni, obvlada sama — potem pa pahne od sebe in uniči, da ji ne omadežuje pred svetom svetega nimba.

Davno so že končale sužnje svoj posel in stale kakor beli kipi iz alabastra ob kopeli, gledajoč v lice despojni, ki je zaprla oči, kakor bi zasnula. Toda vajene služabnice so brale z lica, da despojna ne spi. Ustnice ji je obkrožal smeh, izginil nenadoma, na čelu se ji je zarisala temna črta, ki je zopet izginila, in smeh se je vnovič pojavil, kakor bi sonce posvetilo skozi oblak.

"K zajtrku! Pokličite takoj Spiridiona!"

Tako se je nenadoma oglasila Teodora. Prihitele so evnuhi s škrlatno nosilnico in Spiridion je že klečal pred njo in prosil:

"Vsemogočna despojna je velela, da se ji približa najnevrednejši suženj."

"Za menoj!"

Ko so se skopljenci ustavili z nosilnico pred porfirno mizico, v kateri je bilo vdelano iz dragih kamnov grozdje, olive in cvetje, je Teodora velela, naj vsi odidejo razen Spiridiona. Sedla je k mizici in segla po zlati čaši z zavretem vinom in govorila:

"Spiridion, ali je že poslala Irena evangelij centuriju Iztoku?"

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

CHILDCARE — And Housework — 3 girls, ages 8, 3½, & 1 yrs. old. Live in, nice accom., salary open, refs. required.

752-3388

(169)

"Vsemogočna despojna, Spiridion bi rad umrl, ko bi ti mogel povedati. Ali zvedel je le toliko, da je poslala Irena sužnjo Cirilo h knjigotrcu."

"Dobro! Poslala je po evangelij. Spreobrniti hoče barbara Iztoka, da bi veroval na Krista. Vrla Irena! Apostolsko delo vrši. Poizvedi, če mu je evangelij že izročila."

"Da ne morem sveti despojni odgovoriti, kakor bi rad! Čemu nisem umrl pred rojstvom, nič-vredni! Sel pa je suženj Protos k Epafroditu, kjer menda biva Iztok, centurio. In s seboj je nesel droben sveženj!"

"Ali veš to za trdno? Ribam tvoje truplo, če si se zmotil."

"Naj me uniči Belcebub, če nisem izpričal svete resnice!"

Teodora je namignila, evnuh je izginil. Ko so se strnile zaveše, je omočila pecivo v sladko vino, odgriznila kosček in se na glas zasmejala.

"Ha-ha-ha! Apostolsko delo! Menišču je evangelij za škatlico, v kateri pošilja ljubavna pisma. Pripravita se!"

Ko je Teodora še razmišljala, kako bi si osvojila Iztoka ali kako bi vsaj razdružila ali uničila dvoje src, ki sta se edini na vsem dvoru ljubili z iskreno ljubeznijo, je evnuh Spiridion tehtal in prešteval že tretjič zlate Epafroditove bizantine. Bil je lakomnik, ki bi bil prodal desetkrat na dan dušo in prepričanje za suho zlato. Vsem zvest za denar in v istem trenutku nezvest za boljše plačilo. Prešteval in tehtal je zlate bizantine in vsakega posebej spuščal v skrito, v zidu izdobljeno duplo; njegov posluh pa se je naslajal ob vsakem cvenku, kadar je zdrsnil zlatnik skozi žrelce v votlino. Ko je zacingljal zadnji, je skremžil evnuh spačeni obraz v prijetne gube največje slasti, sedel in hitro napisal novo pismo Epafroditu. Vse na drobno mu je naznanil, kaj ga je vprašala despojna. Pristavil je hinavsko, naj pomisli Epafrodit, da z vsako črko, ki mu jo sporoča, tvega glavo in da ni denarja na svetu, ki bi mu to poplačal. Dela vse to iz neizmernega spoštovanja do Epafrodita, ki je bil vselej zvesto naklonjen carju in despojni.

Ko je Epafrodit prejel pismo in prebral zadnji vrsti, se mu je namuznil pretkani obraz, segel je takoj globlje v blagajno ter poslal evnuhu težji mošnjček.

Nato je prebral prvo pismo, prebral še enkrat drugo, vstal in začel hoditi po dragoceni preprogi. Globoko se je zamislil. Spletal in snoval je v modri glavi, preudarjal in razsojal, kako bi ukrenil. In vendar kljub bogatim skušnjam in vrojeni grški pretkanosti ni mogel razmotati vozla, ki se je začel spletati krog njegovega varovanca Iztoka. Ko ni vedel iz zagate nobenega izhoda, je hladnokrvno legel na perzijski blazinjak in se nasmejal.

"Stvar postaja premisleka vredna. Da se je začela zanimiva komedija, ki se lahko konča še bolj zanimivo tragedijo, to je jasno. Gre sedaj samo za to, ali naj jaz igram ali naj si navežem tudi koturn in natakem krinko ter grem na oder ali naj sedim v vrsti gledalcev ter si privoščim lepe zabave? No, če igra Teodora — despojna — naj igra še Epafrodit. Da ne zaigram glave,

vi, preudarjal in razsojal, kako bi ukrenil. In vendar kljub bogatim skušnjam in vrojeni grški pretkanosti ni mogel razmotati vozla, ki se je začel spletati krog njegovega varovanca Iztoka. Ko ni vedel iz zagate nobenega izhoda, je hladnokrvno legel na perzijski blazinjak in se nasmejal.

"Stvar postaja premisleka

vredna. Da se je začela zanimiva komedija, ki se lahko konča še bolj zanimivo tragedijo, to je jasno. Gre sedaj samo za to, ali naj jaz igram ali naj si navežem tudi koturn in natakem krinko ter grem na oder ali naj sedim v vrsti gledalcev ter si privoščim lepe zabave? No, če igra Teodora — despojna — naj igra še Epafrodit. Da ne zaigram glave,

zato sem bil rojen iz krvi rodu, ki je dal svetu Aristotele in Temistokleje. Ko nimam drugih otrok kakor ladje na morju in zlato v blagajnah, naj mi tuji otroci vedrijo stara leta!"

Nato je pozval sužnja in vprašal po Iztoku. Toda ta se še ni vrnil. Zato je naročil, naj ga čakajo, in kadar koli pride, naj mu takoj vele, da se oglasi pri njem. Tudi v ponočni uri.

PROŠNJA NAROČNIKOM

Vse naročnike, ki prejema list po pošti, prosimo, da pogledajo na naslovnem listku datum, do kdaj imajo plačano naročnino. Če jim je ta iztekla ali je na tem, da izteče, so prošeni, da jo pošljejo sami, ker zaradi posebnih težav v upravi vsaj še nekaj časa ne bo mogoče pošiljati obvestil o poteku naročnine.

Za razumevanje prisrčna hvala!

UPRAVA AMERISKE DOMOVINE

LJUDSKI PIKNIK ZA PERK-A

EUCLID BEACH PARK

SUNDAY, SEPTEMBER 7, 1969

Noon to 6:00 P.M.

HEAR

THE PEOPLE'S CANDIDATE

for

MAYOR OF CLEVELAND

RALPH J. PERK

GUEST SPEAKER

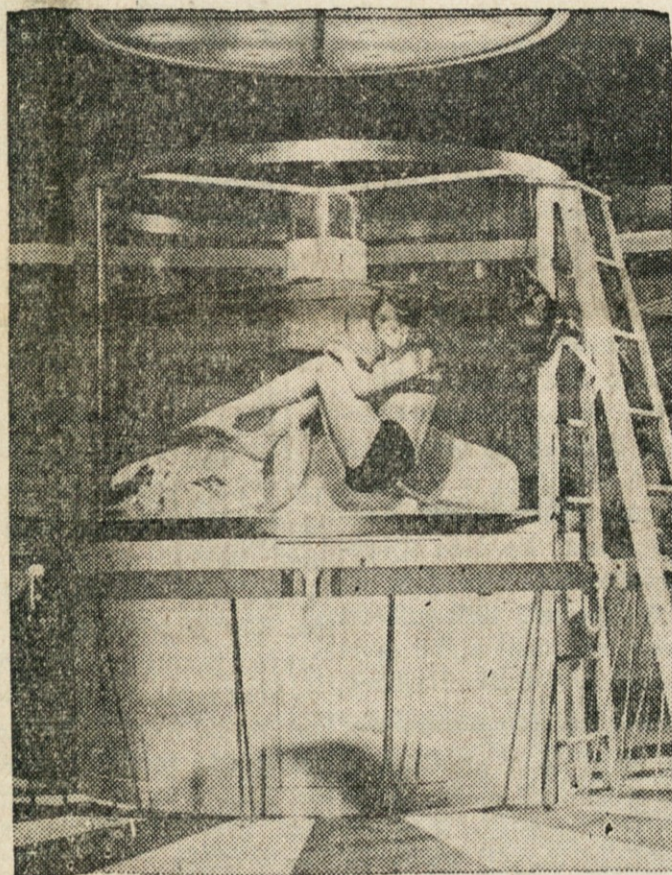
Congressman Robert Taft

FREE ADMISSION

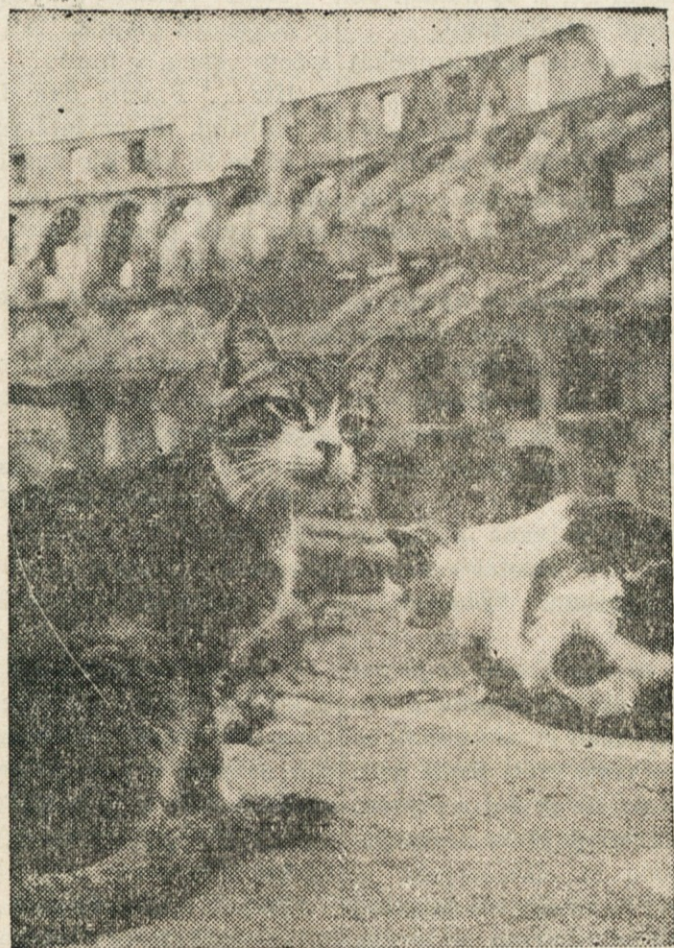
FREE RIDES • FREE PRIZES • GAMES

ENTERTAINMENT

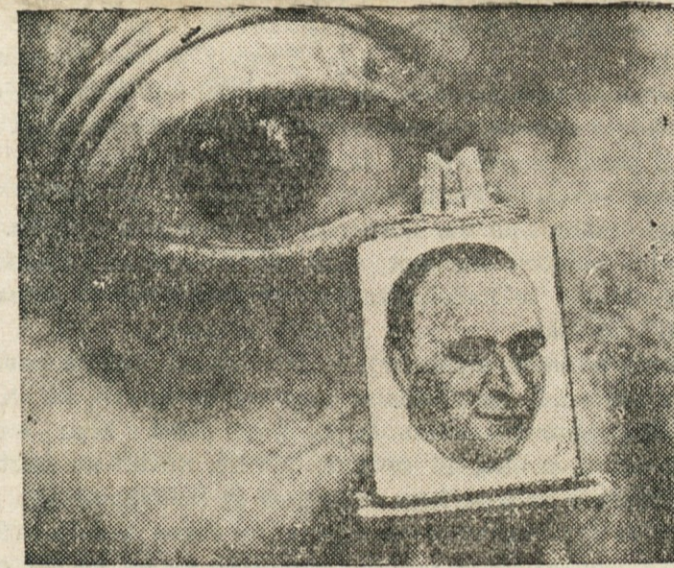
People for Perk Picnic Committee, NICHOLAS A. BUCCUR, Chmn.
1062 Shera'on-Cleveland Hotel Cleveland, O. 44113



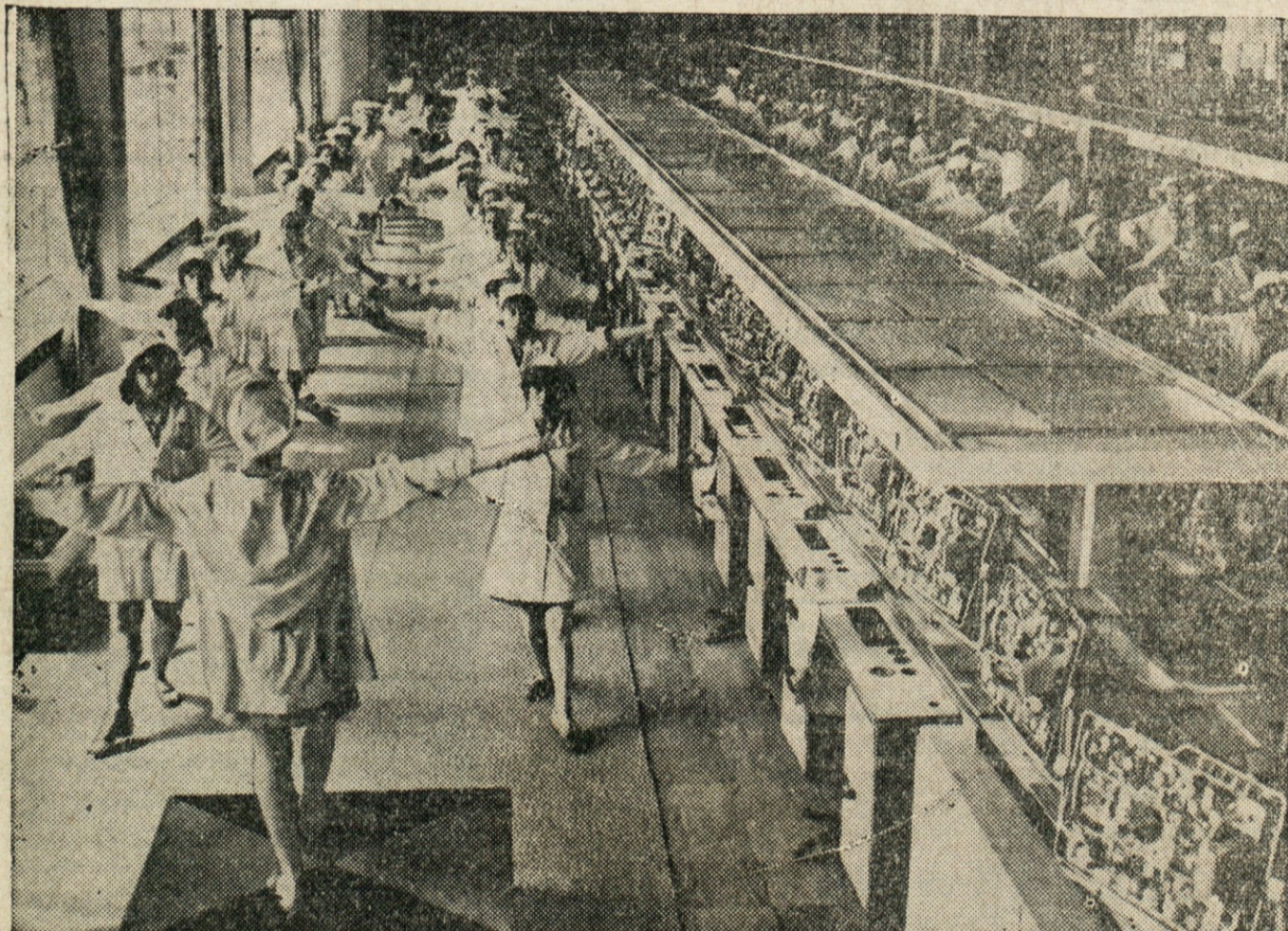
DEKLE JE V NARAVNI VELIKOSTI — V čikaškem muzeju znanosti in industrije so imeli nedavno razstavo pralnih strojev. Razstavljen je bil tudi velikan, v katerega se je spravilo dekle, kot kaže slika. Lahko bi jo temeljito oprali v 700 galonih vode, kolikor jo gre v ogromni pralnik.



DRUGI ČASI — V davnih časih so se zbirale v Koloseju v Rimu množice gledat igre in razne borbe, pa tudi umiranje kristjanov pred levi in drugimi zvermi. Sedaj se v ruševine hodijo na sonce gret razne živali. Ti dve mucici je moral nekdo pri tem početju zmotiti, ko ena od njiju tako pozorno gleda. Pri tem jo je posnel fotograf.



"MALI PREDSEDNIK" — Umetnik Roger Curti v Parizu je naslikal novega predsednika republike G. Pompidouja na plošvi kvadratnega centimetra. Na sliki vidimo Pompidoujevo siko postavljeno pred človekovo oko zaradi primerjave velikosti. Pompidou je na njej res "mali predsednik", četudi ga ne primerjamo z "Velikim generalom".



ODMOR V RUSKI TOVARNI — V naši deželi imajo delavci in delavke v tovarnah kratek odmor "za kavo", v ruskih tovarnah imajo kratke odmore za telovadbo, ki menda krepi in pomaga proti utrujenosti. Slika kaže tak odmor s telovadbo v Lvovu v Ukrajini (v nekdanji Galiciji).

MALE HELP

TOOL & DIE MAKERS AND PIPE FITTERS

Journeyman's card or 8 years industrial experience. Excellent wages and working conditions. None, contributory pension and group insurance plan. — Write, Wire, Call or Apply employment office

THE PRESTOLITE CO.

Division of Eltra Corp.

Morton and Backus Street

BAY CITY, MICHIGAN 48706

An Equal Opportunity Employer (169)



SLUŽBA ZVEZ — Antene so važen del službe zvez med posameznimi enotami in med njimi ter vrhovnim poveljstvom ameriških oboroženih sil v Južnem Vietnamu. Na sliki vidimo marino, ko naravnava anteno za radijski prenos na daljavo.